

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

п/п	Вид діяльності	Кількість робіт	Результат
	Відвідування заняття	7	5
	Контрольна робота	1	30
	Виконання практичного завдання	2	20
	Виконання індивідуальної роботи	5	20
	Виступ на практичному занятті	2	25
	Підсумковий рейтинговий бал		100

Отже, запропонований курс «Методика викладання дисципліни кваліфікації у ВШ» націлений на: формування методико-педагогічної компетентності студентів-магістрів зі спеціальності – фортепіано, розширення професійного кругозору, творче використання набутих знань в учбово-виконавській діяльності.

Курс розроблено для студентів-магістрантів музично-педагогічного навчання у ВШ на основі сучасних досягнень фортепіанної педагогіки. Значною мірою він пов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, такими як: "Педагогіка", "Методика навчання гри на фортепіано", "Музична психологія", "Основний музичний інструмент" (фортепіано).

Гризоглазова Т.І.

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

В статті розкриваються особливості формування ціннісних орієнтацій ученицької молоді засобами музичного мистецтва, сутність і структурні компоненти ціннісних орієнтацій школярів, освітні методи, педагогічні умови, критерії сформованості ціннісних орієнтацій ученицької молоді засобами музичного мистецтва,

Одним із найважливіших завдань школи є виховання гармонійної, духовно багаті особистості. У Державній національній програмі "Освіта (Україна ХХІ століття)" наголошується, що без подолання девальвації загальнолюдських цінностей, немислиме виховання справжнього громадянина. Фундаментальні духовні цінності людства у сучасній школі мають стати домінантою навчально-виховного процесу.

З огляду на це важливим і актуальним є концептуальне осмислення процесу формування ціннісних орієнтацій школярів засобами музичного мистецтва, яке перетворює суспільні цінності в їхнє внутрішнє надбання, особистісне ставлення до них. Музичне мистецтво розвиває ціннісне мислення та свідомість особистості, яка сприймає життя крізь призму образів; забезпечує привласнення ціннісних аспектів художніх образів в індивідуальні, особистісні. А тому введення аксіологічної константи у зміст музичної освіти сприятиме формуванню ціннісних орієнтацій учнів.

В.О.Сухомлинський стверджував, що пізнаючи цінності мистецтва, людина пізнає людське в людині, підіймається до прекрасного.

В умовах музичної освіти загальнолюдські, національні, морально-естетичні цінності можуть виступати аксіологічними критеріями моделювання змісту музично-освітнього процесу, заломлюючись в призмі специфічних цілей, природи педагогічної діяльності, що має аксіологічну спрямованість.

Зміст і критерії естетичної цінності досліджувались Ю.Боревим, А.Гулигою, В.Корнієнко, Н.Михєєвою, Л.Столвичем; музично-педагогічні

аспекти ціннісних орієнтацій - в працях Е.Абдулліна, Ю.Алієва, В.Анненкова, В.Бутенко, В.Дряпки, І.Зяюна, С.М.Каргопольцева, О.Набоки, О.Рудницької, Г. Падалки, Л.Хлебнікової, В.Шахрай, В.Шацької, Л.Школяр, О.Щолокової та ін.

Особистісні ціннісні орієнтації є підсумком асиміляції суспільної системи цінностей у свідомості індивіда. Д.Узнадзе розглядав цінність як установку, схильність до певної дії; В.Анненков – як інтегративні утворення особистості, які виявляються у її вибіркового ставленні до різних видів предметної та культурної діяльності в залежності від рівня засвоєння нею соціального досвіду, прийнятих у суспільстві цінностей, що фіксуються у потребах, мотивах, установках, ідеалах, оцінках, позиціях та інтересах особистості. В.Дряпіка окреслює парадигму сучасної музичної освіти і виховання у певній послідовності: від актуально-особистісної співучасті молодшої людини в емоційному діалозі з авторами музики та її виконавцями до майбутніх самостійних художньо-творчих усвідомлень і трансляції музичних цінностей.

Отже, ціннісні орієнтації – це інтегративні утворення особистості, які виявляються у взаємозв'язку її інтересів, ідеалів, оцінок, аксіологічних установок, віддзеркалюються у ціннісно орієнтаційній діяльності і є елементом її свідомості.

Проблема формування ціннісних орієнтацій зумовлена особливостями сприйняття музичного мистецтва, його інтонаційно-образного змісту, який безпосередньо впливає на смислові утворення свідомості, що обумовлює освоєння учнівською молоддю художньо-естетичних цінностей музичних образів, і забезпечує специфіку формування художньо-естетичних ціннісних орієнтацій учнівської молоді в процесі сприйняття музики. Музика поступово підводить учня до прийняття більш високої системи цінностей.

Отже, слід відзначити, що ціннісні орієнтації учнівської молоді формуються у процесі сприймання та оцінки музичних творів, усвідомлення їх ціннісного змісту, музичної інтерпретації.

На основі цього визначено структурні компоненти ціннісних орієнтацій школярів: емоційно-чуттєвий, пізнавально-аксіологічний, оцінний та аксіо - творчий.

Критеріями сформованості ціннісних орієнтацій є змістові параметри визначених компонентів, а саме: наявність аксіологічної установки; вміння оцінити естетичну цінність музичних творів; асоціативне мислення; усвідомлене ставлення до музичної діяльності; якість музично-естетичних знань, здатність до самостійних художньо-творчих усвідомлень та трансляції музичних цінностей у аксіотворчій музичній діяльності та особистому життєвому досвіді.

Методика формування ціннісних орієнтацій учнів на уроках музики являє собою систему взаємопов'язаних педагогічних умов, методів, організаційних форм і передбачає етапність здійснення педагогічного впливу. Загальна мета, що об'єднувала усі етапи - розвиток складових компонентів ціннісних орієнтацій. В її основу покладено взаємодію різних засобів педагогічного впливу: створення "емоційного тону" уроку, розширення сфери вияву емоційних вражень, оцінних суджень, художній діалог, моделювання, метод деструкції, порівняння, метод емоційного контрасту, створення проблемних ситуацій, організація театралізацій, інсценізацій, драматизацій. Застосування інтонаційно-стильового методу дає можливість розуміння і сприйняття цінностей епохи, що вивчається, окремої особи, покоління. Метод моделювання художньо-мистецького процесу дозволив учням в діяльності привласнювати цінності, наповнити конкретним сенсом.

Ефективність та оптимальність формування ціннісних орієнтацій школярів забезпечувалась дотриманням таких взаємопов'язаних педагогічних умов: збагачення емоційно-чуттєвого досвіду учнів; пробудження у школярів інтересу до музичного мистецтва; збагачення

тезаурусу; залучення учнів до пізнавальної, художньо-оцінювальної

діяльності; спонукання до самостійних художньо-творчих усвідомлень естетичних цінностей музичних творів; організація музично-творчої (аксіотворчої) діяльності як практичної реалізації кожного з компонентів ціннісних орієнтацій.

Важливим чинником успішності вирішення проблеми формування ціннісних орієнтацій учнів засобами музичного мистецтва є актуалізація ціннісної позиції учителя музики, діалогова взаємодія зі школярами. Тільки у рамках діалогу можливий процес обміну естетичними цінностями, уявами, почуттями, при якому відбувається своєрідне "розмикання" ціннісного світу людини, аксіологічне спілкування.

Таким чином, аксіологічний підхід при визначенні змісту музичної освіти, а також відбір оптимальних форм і методів, спрямованих на формування ціннісних орієнтацій учнівської молоді, дозволяє розглядати музичне мистецтво як ціннісне усвідомлення естетичних, життєвих ідеалів, як досвід поколінь в усвідомленні добра і зла, як засіб формування ціннісних орієнтацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дряпіка В.І. *Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта* : навч. посіб / В.І. Дряпіка. – К. ; Кіровоград ; Ужгород : Ліра, 2000. – 228 с.
2. Кирьякова А.В. *Ориентация личности в мире ценности*. - Оренбург.Изд-во ОГУ, 1996. - 188 с.
3. Масол Л. *Концепція загальної мистецької освіти//Мистецтво та освіта*. - 2004. - № 1. - С.2-5.
4. Подольская Е.А. *Ценностные ориентации и проблема активности личности*. - Харьков: Основа при ХГУ, 1991. - 164 с.
5. Ростовський О.Я. *Методика викладання музики в основній школі: Навч.метод. посібник*. - Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. - 272 с.

УДК 377 (07)

Голяд І.С.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

В статті розглядаються інноваційні підходи до вивчення графічних дисциплін на основі створення дидактичного комплексу.

Постановка проблеми. Розвиток людства сьогодні, цілком очевидно, набирає все більш динамічного характеру. Зміна ідей, знань, технологій відбувається швидше, ніж зміна людського покоління. А це означає, що при значній, традиційній освіті навчити людину на все життя неможливо не тільки в гарній школі, а й найкращому університеті. Отримані у навчальному закладі